

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๘/๒๕๔๘

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวไทย

สรุปข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวไทย สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ พรรคชาวไทย โดยนายเล็ก ช้างเผือก รองหัวหน้าพรรค รักษาการแทนหัวหน้าพรรคชาวไทย ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่ วิสามัญพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีมติ

(๑) เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ รวม ๓ ข้อ ได้แก่ ข้อ ๘ ข้อ ๑๕ และข้อ ๓๑

(๒) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๒ คน โดยมีนายณัฐ ศรีเฟื่องฟู เป็นหัวหน้าพรรค และนายรัชชัช ทองใบน้อย เป็นเลขาธิการพรรค

๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินการของพรรคชาวไทย ว่าได้ดำเนินการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคหรือไม่ อย่างไร โดยดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้พรรคชาวไทยส่งเอกสารและชี้แจงเพิ่มเติมว่า

๑) การเรียกประชุมใหญ่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่

๒) การส่งสำเนาใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคและเอกสารประกอบถูกต้อง หรือไม่

(๒) มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ วิสามัญพรรคชาวไทย มีภูมิลำเนาอยู่ จำนวน ๑๕ จังหวัด ดำเนินการสอบปากคำเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ว่าผู้ที่มีชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุม ได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเองหรือไม่

๓. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินการของพรรคชาวไทย กรณีแจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคตามมติที่ประชุมใหญ่

วิสามัญดังกล่าว ซึ่งข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐ กำหนดให้การประชุมใหญ่ของพรรค ประกอบด้วย (๑) กรรมการบริหารพรรค (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในขณะนั้น (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น (๔) ผู้แทนของสาขาพรรคตามข้อ ๖๖ ในกรณีที่มี สาขาพรรค และ (๕) สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค ข้อ ๖๖ กำหนดให้ประธาน สาขาเป็นผู้แทนของสมาชิกสาขานั้นเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานสาขาพรรคไม่สามารถ เข้าร่วมประชุมใหญ่ได้ให้มอบหมายให้รองประธานสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่ง มาร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแทน และข้อ ๑๐๖ กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคจะกระทำได้ ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งการประชุมใหญ่พรรคชาวไทย ครั้งดังกล่าวมีข้อเท็จจริง ดังนี้

(๑) ไม่มีผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง กล่าวคือ ข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖๖ กำหนดให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้แทนสมาชิกสาขานั้นเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานสาขาพรรคไม่สามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ได้ให้มอบหมายรองประธานสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแทนข้อเท็จจริงนายทะเบียน พรรคการเมืองได้มีหนังสือแจ้งให้พรรคชาวไทยชี้แจงว่า ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีผู้แทนของสาขาพรรคเข้าร่วมประชุมด้วยหรือไม่ พรรคชาวไทย ชี้แจงว่า ไม่สามารถระบุได้ว่าบุคคลใดมาจากสาขาใดและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมกับรายชื่อกรรมการสาขาพรรคชาวไทยทั้ง ๑๔ สาขาแล้ว ไม่ปรากฏชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นผู้แทนของสาขาพรรคตามข้อ ๖๖ แต่อย่างใด

(๒) ไม่มีเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าการประชุมใหญ่วิสามัญครั้งดังกล่าว ประกอบด้วย สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค กล่าวคือ ข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐ (๕) กำหนดให้การประชุมใหญ่พรรคประกอบด้วย สมาชิกพรรคที่ได้รับเชิญจาก คณะกรรมการบริหารพรรค และข้อ ๒๑ (๔) สิทธิของสมาชิกพรรคให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ บริหารพรรคจะพิจารณาเป็นกรณีไป ข้อเท็จจริงสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบ เอกสารหลักฐานประกอบคำชี้แจงของพรรคชาวไทยแล้ว ไม่ปรากฏรายชื่อสมาชิกที่ได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๑๐ (๕) และคำบอกกล่าวเรียกประชุมที่แจ้งให้สมาชิกพรรค ทราบล่วงหน้า ตามข้อ ๑๔ ก็ไม่มีรายชื่อสมาชิกที่เชิญเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคเช่นเดียวกัน

(๓) ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่มีจำนวนไม่ครบ ๑๐๐ คน กล่าวคือ ข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓๑ กำหนดให้การประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๓๐ มาประชุมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน จึงจะเป็นองค์ประชุม ข้อเท็จจริงพรรคชาวไทยส่งบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค จำนวน ๑๐๒ คน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้ว ดังนี้

๑) ชื่อตัวและชื่อสกุลซ้ำกัน จำนวน ๑ คน

๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องสอบปากคำ ผู้ที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายนามผู้เข้าประชุมใหญ่ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองมอบหมายจำนวน ๗ คน ให้ถ้อยคำว่าเป็นสมาชิก ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และไม่ได้ลงลายมือชื่อในบัญชีรายนามผู้เข้าร่วมประชุม ไม่รู้จักพรรคชาวไทย ไม่รู้ว่าตั้งอยู่ที่ใดและไม่รู้จักคณะกรรมการบริหารพรรคชาวไทย ได้แก่ นางสาวศิริวาริ สุวรรณวิสิทธิ์ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๑๐ นางสาวมยุรา จันทร์นิล ผู้เข้าร่วมประชุม ลำดับที่ ๒๓ นางสาวลำพอง บุญหนัก ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๒๖ นางสาววรรณ ปันกลาง ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๕๕ นายดำไพร ไพรสนธิ์ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๐ นางสาวจำเนียร เอี่ยมอนันต์ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๒ และนายสมพงษ์ นาคศิริ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๕

๓) ไม่ปรากฏหลักฐานการเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ จำนวน ๑๒ คน ได้แก่ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๑๒, ๓๔, ๓๕, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๕๔, ๖๑, ๖๔, ๖๕, ๖๗ และลำดับที่ ๗๓ ตามข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลที่มีอุปการคุณ ต่อพรรค คือ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญที่คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เชิญเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกกิตติมศักดิ์ ไม่ต้องเสียค่าบำรุง ข้อเท็จจริงพรรคชี้แจงว่า เหตุที่ไม่ส่งสำเนาใบสมัครเข้าเป็น สมาชิกพรรค สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลดังกล่าว เนื่องจาก เป็นสมาชิกสังเกตการณ์เข้าร่วมประชุม (หนังสือพรรคชาวไทย ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๕) จึงเข้าใจว่าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ที่ทางพรรคเชิญเข้าร่วมประชุม (หนังสือพรรคชาวไทย ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕)

๔) สอบปากคำนางคำพอง ไชยวงศ์ ซึ่งเป็นอาของนางสาวพรทิพย์ คำชมภู ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๕๖ ให้ถ้อยคำว่า ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นวันประชุมใหญ่ พรรคชาวไทย นางสาวพรทิพย์ คำชมภู ไม่อยู่ในประเทศไทย

๕) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องแจ้งว่าได้โทรศัพท์สอบถามผู้ที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายนามผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ สรุปว่าไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่ จำนวน ๕ คน ได้แก่ นางสาวคำพันธ์ นักร้อง ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๓๑ นางสาวดวงใจ สีสึ้ง ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๔๐ นายอุทัย โคริเสน ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๔๗ นางสาวพิณ ทองจุลย์ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๕๓ และนายทวี จิรกันตพงศ์ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๖๕

๖) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมุกดาหาร ได้สอบปากคำ เจ้าบ้านและผู้ปกครองท้องที่ไม่ปรากฏชื่อนางมล บัวเขียว ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๑ ในทะเบียนบ้าน ตามเอกสารที่พรรคชาวไทยจัดส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมือง

๗) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้สอบปากคำ นายบุญมี แก้วน้ำอ่าง บิดาของนายสุรพล แก้วน้ำอ่าง ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๒๘ ให้ถ้อยคำว่า ลายมือชื่อที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมไม่ใช่ลายมือชื่อของนายสุรพล แก้วน้ำอ่าง

๘) นางสาวลำพิ่ง บุญหนัก ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๒๖ ให้ถ้อยคำว่าได้รู้จักกับ นายพรชัย จารุพัฒน์ศิริชัย ผู้ที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๖ ซึ่งเป็นตัวแทนขาย ประกันบริษัทไทยประกันชีวิต และได้เคยมอบตำแนบตราประจำตัวประชาชนให้กับบุคคลดังกล่าว ไปเพื่อใช้ในการสมัครเป็นลูกค้าของบริษัทและให้ชื่อตั้งแถวชื่อบิดา - มารดา และสถานศึกษาตามที่ ปรากฏในใบสมัครไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

๙) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดลพบุรี แจ้งว่านางสาวดวงใจ สีสึ้ง ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๔๐ ปรากฏชื่อบิดา - มารดา ในใบสมัครไม่ตรงกับความเป็นจริง

๑๐) ผู้เข้าร่วมประชุมที่เป็นพนักงานของบริษัทไทยประกันชีวิต ซึ่งมีนายเล็ก ช้างเผือก รองหัวหน้าพรรคชาวไทย เป็นพนักงานของบริษัทดังกล่าวเช่นเดียวกัน จำนวน ๓ คน ให้ถ้อยคำ ดังนี้

- นายรังสรรค์ เพชรศรีจันทร์ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๕๐ ตามภูมิคำเนาปัจจุบัน ให้ถ้อยคำว่าเป็นสมาชิกพรรคชาวไทย โดยการชักชวนของนายเล็ก ช้างเผือก และได้เข้าร่วมประชุม แต่ลายมือชื่อที่ปรากฏในบัญชีรายนามผู้เข้าร่วมประชุมไม่ใช่ลายมือชื่อของตนเอง เนื่องจากอยู่ร่วมประชุม เพียงครั้งวัน มีธุระจึงกลับก่อน

- นายคงสมุท มิ่งทะเล ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๔ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่าเป็นสมาชิกพรรคชาวไทยโดยการชักชวนของนายเล็ก ช้างเผือก ได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเอง

- นายพรชัย จารุพัฒน์หิรัญ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๖ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่าเป็นสมาชิกพรรคชาวไทย เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๕ ได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเอง

(๔) ไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานว่าการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค กล่าวคือ ข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๖ กำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคและแนวนโยบายของพรรคจะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคและได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ข้อเท็จจริงพรรคชาวไทยได้ชี้แจงว่าได้ดำเนินการโดยได้รับความเห็นชอบในที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารพรรค ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๕ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบรายงานการประชุมครั้งดังกล่าว ไม่ปรากฏข้อความตามที่พรรคชาวไทยชี้แจงแต่อย่างใด

๔. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคชาวไทยกระทำการฝ่าฝืนข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๐ ข้อ ๗๑ และข้อ ๑๐๖ ดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ไม่มีผู้แทนของสาขาพรรคเข้าร่วมประชุม ไม่มีรายชื่อสมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรคให้เข้าร่วมประชุม และหนังสือเชิญประชุมก็ไม่ระบุชื่อสมาชิกเช่นเดียวกัน จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมไม่ครบ ๑๐๐ คน และไม่ปรากฏเอกสารที่คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค จึงเห็นสมควรดำเนินการ ดังนี้

(๑) ไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคชาวไทย ตามมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๓

(๒) พรรคชาวไทยไม่ดำเนินการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ ที่กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

ในข้อบังคับพรรคการเมือง โดยกระทำการฝ่าฝืนข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๐ ข้อ ๗๑ และข้อ ๑๐๖ เมื่อพรรคชาวไทยไม่ปฏิบัติตามจึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาวไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

(๓) พรรคชาวไทยอ้างว่า ได้ดำเนินการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค แต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วไม่เป็นไปตามที่พรรคชาวไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง การกระทำดังกล่าวของพรรคชาวไทยจึงเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามมาตรา ๒๒ ซึ่งอาจเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗

๕. พรรคชาวไทยได้เคยอ้างว่าได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๕ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ แต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า พรรคชาวไทยไม่ดำเนินการตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค จึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชาวไทยตามมติที่ประชุมใหญ่ดังกล่าว

นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคชาวไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

สรุปข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พรรคชาวไทย (โดยนายเล็ก ช้างเผือก) ผู้ถูกร้อง ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๖ และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ สรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ พรรคชาวไทย ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ได้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ โดยมีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ รวม ๓ ข้อ ได้แก่ข้อ ๘ ข้อ ๑๕ และข้อ ๗๑ และเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๒ คน โดยมีนายณัฐ ศรีเฟื่องฟู เป็นหัวหน้าพรรค

และมีนายรัชชัย ทองใบน้อย เป็นเลขาธิการพรรค เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยข้อบังคับพรรคทุกประการ

๒. เนื่องจากนายฉัฐ ศรีเฟื่องฟู ได้ลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรคและสมาชิกพรรค ทำให้กรรมการชุดเดิมสิ้นสุดลง และอีกประการหนึ่ง สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคเดิม เลขที่ ๕๐/๓ ได้สิ้นสุดสัญญาเช่าทำให้พรรคไม่สามารถอยู่ต่อได้ จึงได้ย้ายที่ทำการพรรคไปอยู่เลขที่ ๒๔/๓๕ ซอยอ่อนนุช ๒๕ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๕๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๖๖๓ ๐๕๐๖ กค ๑ เมื่อพรรคชาวไทยได้แจ้งมติที่ประชุมพรรคให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบและนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ติดต่อและส่งหนังสือมายังสำนักงานแห่งใหม่ทุกครั้งหลังจากประชุมพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เป็นต้นมา แสดงว่านายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยอมรับว่าการประชุมดังกล่าวเป็นไปตามกฎหมายและมติข้อบังคับทุกประการ

๓. การออกหนังสือเชิญประชุมได้กระทำถูกต้อง และบุคคลที่เข้าร่วมประชุมได้เข้าร่วมประชุมจริง ส่วนบุคคลอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดรายงานนั้น ปรากฏว่าบุคคลเหล่านั้นทุกคนได้เดินทางมาอยู่จังหวัดสมุทรปราการเพื่อทำงาน เช่น นายพรชัย จารุพัฒน์หิรัญ ได้เข้าร่วมกิจกรรมพรรคมาโดยตลอด และนายคงสมุทร มิ่งทะเล ให้การยอมรับว่าได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเอง ส่วนการเข้าร่วมประชุมของสมาชิกรุ่นประกอบด้วยสมาชิกพรรคและผู้สังเกตการณ์จึงครบเป็นองค์ประชุมของพรรค กรณีของสาขาพรรคนั้นได้เชิญมาประชุมแล้วแต่ไม่มาอ้างว่าอยู่ไกล และผู้เข้าประชุมอาจฝากใครมาประชุมแล้วให้เซ็นชื่อแทน ซึ่งเป็นการกระทำที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์

๔. นายพรชัย จารุพัฒน์หิรัญ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๖ ให้ถ้อยคำว่าสมัครเป็นสมาชิกพรรคชาวไทย เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๕ ได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเอง

๕. ตามที่ผู้ร้องได้กล่าวหาว่าผู้เข้าร่วมประชุมไม่ได้เซ็นชื่อเข้าประชุมด้วยตนเองนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมประชุมบางคนติดธุระไม่สามารถมาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้จึงได้มอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมและลงนามแทน

๖. การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของพรรคชาวไทย ผู้เข้าร่วมประชุมตามข้อบังคับพรรคชาวไทย ต้องมีผู้เข้าประชุม ๑๐๐ คน ซึ่งตามข้อเท็จจริงมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐๒ คน แต่มีผู้เข้าร่วมประชุม

คนหนึ่งคือ นางนิตยา คำชมภู ลำดับที่ ๑๕ ชื่อสกุลซ้ำกัน ฉะนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมจึงเหลือเพียง ๑๐๑ คน ซึ่งก็เกิน ๑๐๐ คน ตามข้อบังคับพรรค

(๑) ผู้เข้าร่วมประชุมคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกนั้น เป็นบุคคลที่มีอุปการคุณต่อพรรค หรือผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ หรือผู้เชี่ยวชาญที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้เชิญให้เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับพรรค

(๒) ตามข้อบังคับพรรคต้องมีตัวแทนของสาขาพรรคมาเข้าร่วมประชุม ทางพรรคได้แจ้งให้สาขาทุกสาขามาประชุมในวันดังกล่าว แต่ได้รับแจ้งจากสาขาพรรคดังกล่าวว่าติดธุระไม่สามารถมาประชุมได้ และอยู่ไกลกับสถานที่ประชุม ไม่มีค่ารถเดินทางมาประชุม ทางพรรคไม่สามารถจะบังคับสาขาพรรคให้มาเข้าร่วมประชุมได้

๓. ที่ประชุมได้ลงมติให้มีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค หากคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ได้อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคแล้ว เพราะเหตุใดคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงได้ส่งเอกสารต่าง ๆ มายังสถานที่ทำการใหม่พรรคชาวไทย เลขที่ ๒๔/๓๕ อ่อนนุช ๒๕ สุขุมวิท ๑๑ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ตามมติของพรรค

๔. การประชุมเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคจากนายประสาน จุ้ยยิ้ม หัวหน้าพรรคมาเป็นนายณัฐ ศรีเฟื่องฟู หัวหน้าพรรค ก็ได้มีผู้เข้าร่วมประชุมถึง ๑๐๐ คน ตามข้อบังคับพรรค แต่นายทะเบียนพรรคการเมืองก็อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงได้ และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕. การที่สาขาพรรคบางสาขาพรรคได้ปฏิเสธว่าไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคและเป็นสาขาพรรค แต่เหตุใดทุกครั้งที่พรรคชาวไทยส่งเงินธนาฉันทิ ที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้จึงมีการรับเงินไปทุกครั้ง

ผู้ถูกร้อง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยและมีคำสั่งไม่ยุบพรรคชาวไทย และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชาวไทย ตามมติที่ประชุมทั้งครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๕ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕

สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องเพิ่มเติมของนายทะเบียนพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๗ สรุปได้ดังนี้

๑. กรณีที่พรรคชาวไทยชี้แจงว่าการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ ของพรรคชาวไทย เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๑๐๒ คน แต่มีชื่อสกุลซ้ำกันหนึ่งคน คือ นางนิตยา คำชมภู จึงมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๐๑ คน เป็นไปตามข้อบังคับพรรคชาวไทย

ขอชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ พรรคชาวไทย โดยนายเล็ก ช้างเผือก รองหัวหน้าพรรครักษาการแทนหัวหน้าพรรคชาวไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าในคราวประชุมใหญ่วิสามัญพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๒ คน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ จำนวน ๑๐๒ คน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าร่วมประชุมมีภูมิลำเนาอยู่ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงการประชุมครั้งดังกล่าว ผลการตรวจสอบพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมตามที่พรรคชาวไทยระบุไว้ในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑ คน ให้ถ้อยคำว่าได้เป็นสมาชิกพรรคชาวไทย ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และไม่ได้ลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคชาวไทย ได้แก่ นางสาวศิริวาริ สุวรรณวิสิทธิ์ ผู้เข้าร่วมประชุม ลำดับที่ ๑๐ นางสาวมยุรา จันทร์นิล ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๒๓ นางสาวลำพึง บุญหนัก ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๒๖ นางสาววรรณ ปั่นกลาง ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๕๕ นายดำไพร ไพรสนธิ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๐ นางสาวจำเนียร เอี่ยมอนันต์ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๒ และนายสมพงษ์ นาคศิริ ผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๗๕ จึงมีผู้เข้าร่วมประชุมเพียง ๕๕ คน ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๑ คือ มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ครบหนึ่งร้อยคน และไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาวไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๒. กรณีที่พรรคชาวไทยชี้แจงว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค แต่ได้ส่งเอกสารไปยังที่อยู่ใหม่ของพรรคชาวไทย ณ บ้านเลขที่ ๒๕/๓๕ อ่อนนุช ๒๕ สุขุมวิท ๑๑ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ขอชี้แจงว่า ในการติดต่อตามที่อยู่เดิมของพรรคชาวไทย คือ เลขที่ ๕๐/๓ ถนนสุขาภิบาล ๑ แขวงคอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ไม่สามารถติดต่อได้จึงส่งไปตามที่อยู่พรรคชาวไทย

จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นการติดต่อทาง
ธุรกิจเท่านั้น ไม่ได้แสดงว่านายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรณีนี้แต่อย่างใด

๓. กรณีพรรคชาวไทยชี้แจงว่า การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคจากนายประสาน
จ้อยยิ้ม หัวหน้าพรรค เป็นนายณัฐ ศรีเฟื่องฟู ก็มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึงหนึ่งร้อยคนตามข้อบังคับพรรค
แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรณีดังกล่าวและได้นำลงประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา

ขอชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ พรรคชาวไทย แจ้งต่อนายทะเบียน
พรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน
๒๕๔๔ มีมติเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ จำนวน ๑๘ คน โดยมีนายณัฐ ศรีเฟื่องฟู เป็น
หัวหน้าพรรค และนายอนันต์ บุญประเสริฐ เป็นเลขาธิการพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ได้นำเรื่องการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเข้าพิจารณาในคราวประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียน
พรรคการเมือง ครั้งที่ ๘/๒๕๔๔ และที่ประชุมเห็นว่า พรรคชาวไทยได้ดำเนินการถูกต้องแล้ว
จึงมีมติให้นำเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งได้แจ้งให้
พรรคชาวไทยทราบและนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

๔. กรณีที่พรรคชาวไทยชี้แจงว่า สาขาพรรคบางสาขาปฏิเสธว่าไม่เคยเป็นสมาชิกพรรค
และเป็นสาขาพรรค แต่เมื่อทางพรรคจัดส่งเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
ก็รับเงินไปทุกครั้ง

ขอชี้แจงว่า การได้รับจัดสรรเงินจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งของพรรคชาวไทย
เป็นคนละกรณีกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงการประชุมใหญ่สามัญพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕
เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นเรื่องที่พรรคชาวไทยต้องตรวจสอบการดำเนินกิจการของสาขา
ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ พรรคชาวไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า
ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ มีมติให้ยุบเลิก
พรรคชาวไทย เนื่องจากขณะนี้พรรคชาวไทยอยู่ระหว่างการพิจารณาตั้งยุบพรรคของศาลรัฐธรรมนูญ

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๒๕ “เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ให้พรรคการเมืองกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

(๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง

(๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เภรัญญิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่น

(๔) การอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

มาตรา ๒๖ “ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง”

มาตรา ๓๓ “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองหรือรายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ที่จัดแจ้งไว้กับนายทะเบียนหรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบตามมาตรา ๓๐ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว

การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียนและให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาดังกล่าวให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด การแก้ไขรายการที่ได้ประกาศไว้ตามมาตรา ๑๘ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑๓๑

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามิเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองนั้น

ฯลฯ”

๒. ข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๗๐ การประชุมใหญ่วิสามัญหรือสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรคดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการบริหารพรรค
- (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น
- (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น
- (๔) ผู้แทนของสาขาพรรคตามข้อ ๖๖ ในกรณีที่มีสาขาพรรค
- (๕) สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๗๑ ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๗๐ มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุมในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๗๐๖ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคและแนวนโยบายของพรรคจะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคและได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่

ประเด็นการวินิจฉัย

มีกรณีให้ยุบพรรคชาวไทย ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตรวจสอบการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคชาวไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคชาวไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ รวม ๓ ข้อ คือ ข้อ ๘ ข้อ ๑๕ และข้อ ๗๑ และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๒ คน โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญพรรคชาวไทย

มีภูมิลำเนาอยู่ จำนวน ๑๕ จังหวัด ดำเนินการสอบปากคำเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ที่มีชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเองหรือไม่ ปรากฏผลการตรวจสอบว่าในการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ ของพรรคชาวไทย มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึงหนึ่งร้อยคน ไม่มีผู้แทนของสาขาพรรคเข้าร่วมประชุม และไม่มีสมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรคเข้าร่วมประชุมการประชุมใหญ่วิสามัญครั้งดังกล่าวของพรรคชาวไทย จึงไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคชาวไทย ข้อ ๗๐ ข้อ ๗๑ และข้อ ๑๐๖ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคชาวไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้

จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ยุบพรรคชาวไทย

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ